

Eseménynaptár

1960. I. negyedévre.

- Január
1. 180 éve /1780/ jelent meg az első magyar hírlap, a MAGYAR HIRMONDÓ, Pozsonyban. /Alapította Rát Mátyás/.
 2. 75 éve /1885/ jelentette be ZIPERNOVSZKY KÁROLY és DÉRI MIKSA szabadalmát a váltóáramu elosztásra. E találmány folytatásaként született meg a transzformátor.
 3. 150 éve /1855/ halt meg POLLÁCK MIHÁLY magyar építész /szül. 1773/, a hazai klasszicizmus építészetének legkiemelkedőbb alakja. /Legismertebb alkotásai: Magyar Nemzeti Múzeum, Deák téri evangélikus templom stb./
 7. 90 éve /1870/ halt meg KLIEGL JÓZSEF magyar feltaláló /szül. 1795/, a nyomdai szedőgép /osztógéppel/ tervezője.
 11. 160 éve /1800/ született JEDLIK ÁNYOS ISTVÁN magyar fizikus /megh. 1895/, a hazai elektromos kutatás úttörője, aki 1828-ban elkészítette az elektromotor őst, majd a német Siemens-et megelőzve, homopoláris gépével kapcsolatban felfedezte a dinamó elvet.
 11. 80 éve /1880/ született ALFRED LOTHAR WEGENER német geofizikus /megh. 1930/, a modern geológia megteremtője.
 14. 55 éve /1905/ halt meg ERNST ABBÉ jenai egyetemi tanár /szül. 1840/, a modern alkalmazott optika úttörője, számos optikai készülék szerkesztője.

- Január
- 17. 100 éve /1860/ halt meg BÓLYAI JÁNOS világhírű magyar matematikus /szül. 1802/.
 - 17. 50 éve /1910/ halt meg FRIEDRICH WILHELM GEORG KOHLRAUSCH német fizikus /szül. 1840/, az elektromos áram hatásainak egyik legjelentősebb kutatója.
 - 17. 15 éve /1945/ robbantották fel a fasiszták a budapesti hidakat.
 - 19. 205 éve /1755/ született NAGYVÁTHY JÁNOS tanár /megh. 1815/ "A szorgos mezei gazda" című, első magyar nyelvű rendszeres mezőgazdasági szakmunka szerzője.
 - 20. 70 éve /1890/ mutatta be EÖTVÖS LORÁND magyar fizikus /1848-1919/ az általa felfedezett torziós ingáját a Magyar Tudományos Akadémián.
 - 22. 185 éve /1775/ született ANDRE AMPÈRE francia fizikus /megh. 1836/, az elektrodinamika megalapítója.
 - 23. 120 éve /1840/ született ERNST ABBÉ német fizikus /lásd. jan.14. halálozási évforduló./
- Február
- 1. 75 éve /1885/ halt meg SIDNEY GILCHRIST THOMAS angol technikus /szül. 1850/, a róla elnevezett vas-foszfortalanító eljárás felfedezője.
 - 3. 35 éve /1925/ halt meg OLIVER HEAVISIDE angol elektrotechnikus /szül. 1850/, az elektrodinamika egyik jelentős kutatója.
 - 3. 25 éve /1935/ halt meg HUGO JUNKERS német repülőgéptervező /szül. 1859/.
 - 9. 185 éve /1775/ született BÓLYAI FARKAS világhírű magyar matematikus /megh. 1856/.
 - 13. 15 éve /1945/ szabadult fel BUDAPEST.
 - 16. 220 éve /1740/ született G.BODONI olasz nyomdász /megh. 1813/, a róla elnevezett betűtípus tervezője.

- Február
- 17. 360 éve /1600/ halt máglyahalált GIORDANO BRUNO olasz tudós /szül. 1548/.
 - 18. 215 éve /1745/ született ALESSANDRO VOLTA olasz fizikus /megh. 1827/, az érintkezési elektromosságon alapuló, róla elnevezett "Volta-oszlop" felfedezője.
 - 23. 40 éve /1920/ készült el a Szovjetunió villamosítási tervének, az un. GOELRO tervnek, első elgondolása. /Lenin/.
 - 23. 105 éve /1855/ halt meg KARL FRIEDRICH GAUSS német matematikus /szül. 1777/.
 - 24. 145 éve /1815/ halt meg ROBERT FULTON amerikai mechanikus /szül. 1765/, az első gőzhajó tervezője és megépítője.
 - 24. 10 éve /1950/ elindult az első "500-as" mozdonny.
 - 28. 115 éve /1845/ született SCHWARZ DÁVID /megh. 1887/, a merev-vázu kormányozható léghajó magyar feltalálója.
- Március
- 1. 50 éve /1910/ halt meg JACOBUS HENRICUS VAN'T HOFF Nobel díjas holland kémikus /szül. 1852/, a sztereokémia megalapítója.
 - 1. 45 éve /1915/ indult meg a budapesti rendszeres autbusz közlekedés.
 - 2. 90 éve /1870/ indult meg a gőzüzemű sikló a budai Várhegyre.
 - 3. 100 éve /1860/ született A.E. FAVORSZKIJ orosz vegyész /megh. 1945/, az organikus kémia egyik jelentős művelője.
 - 6. 60 éve /1900/ halt meg GOTTLIEB DAIMLER német mérnök /szül. 1834/, az autó egyik feltalálója.
 - 7. 195 éve /1765/ született JOSEPH NICEPHOR NIEPCE francia fizikus /megh. 1833/, a fényképezés úttörője.

- Március 9. 90 éve /1870/ halt meg GYÖRY SÁNDOR matematikus és vízépítő mérnök /szül. 1795/, az Erzsébet hid gondolatának felvetője.
11. 5 éve /1955/ halt meg ALEXANDER FLEMING Nobel-díjas angol bakterológus /szül. 1881/, a penicillin felfedezője.
12. 125 éve /1835/ szül. SIMON NEWCOMB amerikai matematikus és csillagász /megh. 1909/.
12. 125 éve /1835/ született GIOVANNI VIRGINIO SCHIAPARELLI olasz csillagász /meghalt 1910/, a hulló csillagok és üstökösök közti összefüggés felfedezője.
12. 25 éve /1935/ halt meg MICHAEL IDOVORSKY PÜPIN, szerb származású amerikai mérnök /szül. 1858/, a telefon-áramkörök önindukciós csévékkel való ellátásának feltalálója /"pupinirozott áramkörök"/.
21. 160 éve /1800/ halt meg K.D. FROLOV orosz hidromechanikus /szül. 1726/.
21. 135 éve /1825/ született A.F. MOZSAJSZKIJ orosz haditengerész /megh. 1890/, a levegőnél nehezebb repülőgép egyik feltalálója.
23. 210 éve /1750/ halt meg MIKOVINYI SÁMUEL bányamérnök /szül. 1700/, a magyar tudományos kartográfia első művelője.
23. 60 éve /1900/ halt meg ZSOLNAY VILMOS keramikus /szül. 1820/, a Zsolnay porcellángyár megteremtője.
25. 165 éve /1795/ született VÁSÁRHELYI PÁL magyar vizimérnök /megh. 1846/, korának egyik legkiválóbb mérnöke, a Tisza szabályozás tervezője.
27. 115 éve /1845/ született WILHELM KONRAD RÖNTGEN német fizikus, az első Nobel-díjas /megh. 1923/, a róla elnevezett "Röntgen-sugarak" felfedezője.

- Március 27. 65 éve /1895/ jelentette be WILLIAM RAMSAY angol tudós /1852-1916/, a hélium felfedezését a Nap-ban.
29. 95 éve /1865/ született POLLÁK ANTAL magyar feltaláló /megh. 1943/, a POLLÁK-VIRÁG féle gyorstáviró egyik megalkotója.
- . - . -

Az összeállított eseménynaptár nem teljes.

Az eseménynaptár közlése esetén "az Országos Műszaki Könyvtár összeállításából" megjelölést kérjük feltüntetni.

Az eseményekkel kapcsolatos szakirodalom megtalálható az Országos Műszaki Könyvtár szakanyagában /Bp. VIII. Múzeum-utca 17./

Tájékoztatás: Pap János az OMK tud. főmunkatársa. Bp.VIII. Múzeum-utca 17. tel. 336-309.
